

ЗВІТ

**результати комплексного оцінювання якості освітнього процесу
здобувачами другого (магістратура) рівня вищої освіти факультету
Аудіовізуального мистецтва і заочного навчання
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
Освітньо-професійна програма
«Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
освітня кваліфікація
Магістр з аудіовізуального мистецтва та виробництва**

2023/2024 н. р.

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Мета моніторингу – виявити, шляхом аналізу суб'єктивних думок щодо оцінювання здобувачами другого (магістратура) рівня вищої освіти, проблеми при організації освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» та оцінити якість освітнього процесу за у період дії воєнного стану в Україні.

Для отримання даних на початку осіннього семестру 2023-2024 навчального року було проведено анонімне опитування серед здобувачів. Характеристика вибірки: чотири респондента – студенти другого курсу магістратури факультету Аудіовізуального мистецтва і заочного навчання (освітньо-професійна програма «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», денна форма навчання) – 100% від загальної кількості студентів магістратури, які опановували цю освітню програму у 2022-2023 навчальному році з метою здобути освітню кваліфікацію «Магістр з аудіовізуального мистецтва та виробництва».

Студентів, які поступили на перший курс у 2023 році, не залучали до участі в опитуванні.

З лютого 2022 року освітній процес у Харківській державній академії дизайну і мистецтв, як і у всіх навчальних закладах України, протікає в нових реаліях, які накладають на всіх учасників освітнього процесу умови воєнного стану. Це і вимушене переміщення студентів і викладачів Академії у інші регіони не тільки України, але й за кордони нашої держави, необхідність проводити заняття у дистанційній формі, що особливо складно і для викладачів і для студентів з урахування особливостей навчання у закладі вищої художньої освіти і, найголовніше – психологічна готовність викладачів і студентів адаптуватися до нових умов.

Унікальна особливість навчання у Харківській державній академії дизайну і мистецтв – невелика чисельність здобувачів у студентських групах. За освітньо-професійною програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» на першому курсі у 2022-2023 навчалися чотири студента. Ця особливість полегшує реалізацію індивідуального підходу до підготовки здобувачів, але утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на якісному аналізі результатів опитування.

1. Результати оцінювання організації та якості освітнього процесу

Мета моніторингу – отримати інформацію про суб'єктивну оцінку здобувачами другого (магістратура) рівня вищої освіти щодо організації та якості освітнього процесу в академії у період дії воєнного стану в Україні.

Респондентам було запропоновано обрати не більш трьох варіантів вибору відповіді на питання: «Ви обрали для навчання в магістратурі Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що... (оберіть не більше трьох варіантів відповідей).

- ХДАДМ відомий та престижний заклад вищої освіти
- У ХДАДМ висока якість освіти
- У ХДАДМ великий вибір напрямків підготовки
- Обрав(ла)навчання в ХДАДМ щоб освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання
- У ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти
- Інше (вказіть, що саме)

Результати аналізу ієрархій вибору варіантів відповідей на питання свідчать: за пріоритетом вибору думки чотирьох респондентів не співпали: дві студентки обрали навчання в ХДАДМ щоб освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання; для двох мотив вибору – інформація про високу якість освіти (складові репутації) і великий вибір напрямків підготовки у ХДАДМ, для однієї важливо те, що у ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти.

На вибір навчального закладу не вплинула «загальна» репутація ХДАДМ – опитувані не відмітили, що обрали заклад тому, що академія – відомий та престижний заклад вищої освіти. «Інший» варіант відповіді жоден з респондентів не обрав.

Рейтинг варіантів вибору – у таблиці 1.

- Результати відповідей на питання: «Ви обрали для навчання в магістратурі Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що... (оберіть не більше трьох варіантів відповідей)»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Обрав(ла)навчання в ХДАДМ щоб освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання
1	У ХДАДМ висока якість освіти
1	У ХДАДМ великий вибір напрямків підготовки
2	У ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти
	ХДАДМ відомий та престижний заклад вищої освіти
	Інше

Респондентам запропонували оцінити загальну структуру навчальної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин).

На думку 50% опитуваних структура програми виважена, послідовна, системна. Вважають, що потребують вдосконалення змістові складові програми на рівні окремих дисциплін 25% студентів, які брали участь в опитуванні. Указали, що не переймалися питанням щодо концепції, тощо 25% опитуваних (Рис. 1).

2. Оцініть загальну структуру освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (відкритість та зрозумілість концепції, паритетність основних змістових частин)?
4 ответа

Рисунок 1 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцініть загальну структуру навчальної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин)»

За результатами аналізу відповіді на питання «Чи відповідає структура освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» Вашим очікуванням?» структура програми повністю відповідає очікуванням 25% студентів і не відповідає очікуванням 25% з тих, хто брав участь в опитуванні. Половина з загального числа респондентів (50%) указали, що програма, більшою мірою, виправдовує очікування. Отже, переважна більшість (75%) студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» свої очікування виправдали (Рис. 2).

3. Чи відповідає структура освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» Вашим очікуванням?

4 ответа

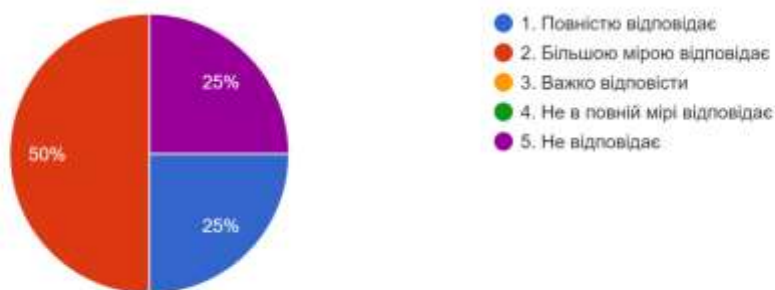

Рисунок 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи відповідає структура освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» Вашим очікуванням?»

Думки респондентів щодо покращень практики викладання дисциплін не співпали: чотири респондента, чотири думки (по 25%) (Рис. 3).

4. Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?

4 ответа

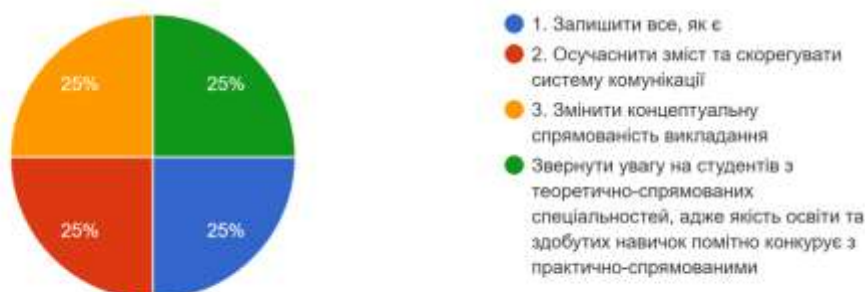

Рисунок 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?»

Всі респонденти указали, що в умовах воєнного стану із академією студентів пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо) (Рис. 4).

5. Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?
4 ответа

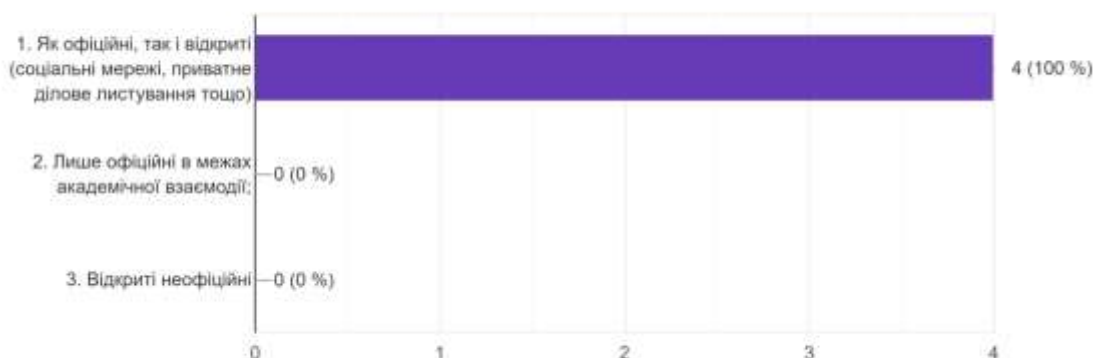

Рисунок 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?»

Абсолютна більшість (72%) студентів, які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» сучасним вимогам ринку праці – 50% респондентів вважають, що вимогам ринку праці програма повністю відповідає, 25% вважають, що радше відповідає, така ж кількість (25%) впевнена, що сучасним вимогам ринка праці запропонована програма не відповідає (Рис. 5).

6. Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?

4 ответа

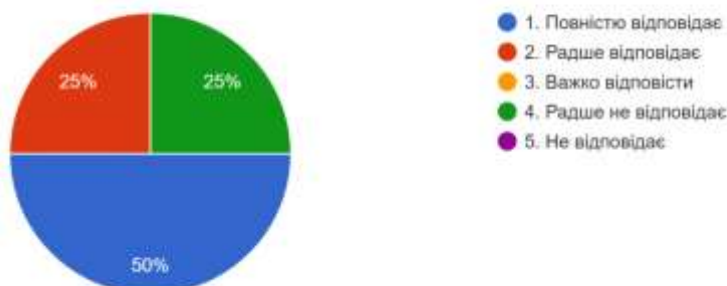

Рисунок 5 – Кількість варіантів відповідей на питання:
«Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за
Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?»»

Більшість з загальної кількості опитуваних (75%) указали, що вони ознайомлені із політикою академічної доброчесності академії. Серед них «Повністю ознайомлених» 50% опитуваних, «Радше ознайомлених» – 25% респондентів. Указав, що радше не ознайомлений з політикою доброчесності один (25% від загальної кількості) респондент (Рис. 6).

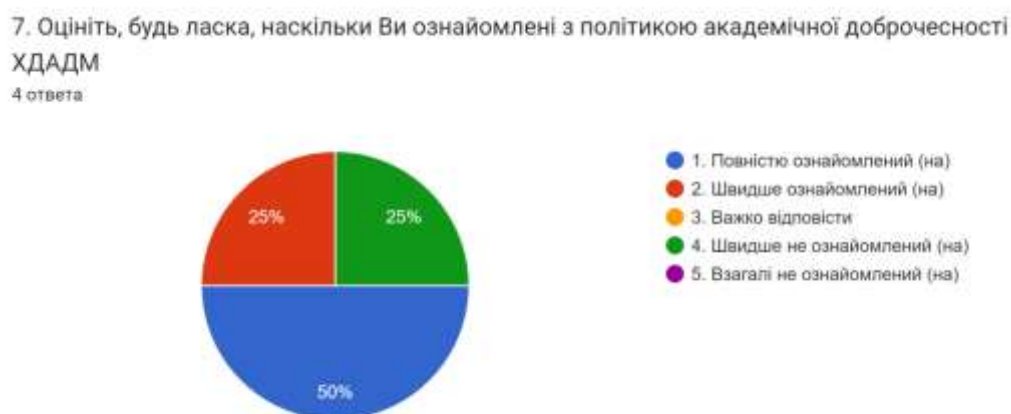

Рисунок 6 – Кількість варіантів відповідей на питання:
«Оцініть, наскільки Ви ознайомлені
з політикою академічної доброчесності ХДАДМ?»»

Особливу увагу при оцінюванні організації та якості освітнього процесу було приділено системі та справедливості оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

За результатами опитування абсолютно всі студенти, які брали участь в опитуванні (100%) не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності – 75% респондентів вважають, що оцінювання завжди, 25% – у більшості випадків чесне і прозоре (Рис. 7).

8. Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?

4 ответа

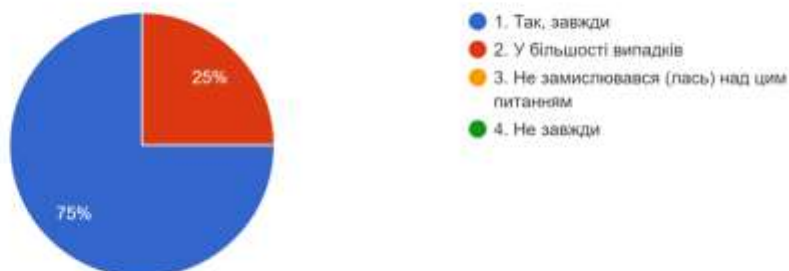

Рисунок 7 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»

Указали, що навчаються старанно 50% респондентів. Така ж кількість опитуваних самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні – 50% з них визнали, що навчаються старанно час від часу (Рис. 8).

9. Як, у цілому, Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?

4 ответа

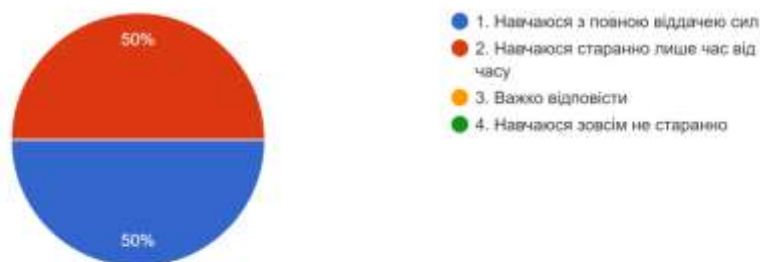

Рисунок 8 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Як загалом Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?»

Всі респонденти надали розгорнуті відповідь лише на «відкрите» питання: «Ваші пропозиції щодо підвищення якості освітнього процесу в рамках ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» в умовах воєнного стану в Україні».

Всі відповіді, побажання і пропозиції приводимо нижче (авторська орфографія збережена):

10. Ваші пропозиції щодо підвищення якості освітнього процесу у рамках ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» в умовах воєнного стану в Україні.

4 відповіді

- Є бажання мати можливість практикуватися офлайн у безпеці, з можливістю або швидко дістатися укриття або перебувати в укритті.
- Хотілось би більше спільних проєктів.
- Вважаю, що проблема не в умовах воєнного стану, а завчасно низькому рівні освіти, що пропонує ОПІ, несформованій програмі навчання, що постійно змінюється та недостатній кваліфікації викладачів.
- Мені дуже не вистачає практичних занять через події в країні також я бажаю скоріше мати змогу у найближчому майбутньому бачитися офлайн з викладачами і виконувати творчі практичні дисципліни в академії.

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв з метою опанування освітою – на думку респондентів саме в ХДАДМ висока якість освіти і є умови для того, щоб освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання за великим вибором напрямів підготовки, саме в ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти.

Звернемо увагу, респонденти не обирали декілька варіантів відповідей. Більшість обмежилась лише двома, найважливішими для себе. «Інший» варіант відповіді жоден з респондентів не обрав.

На думку більшості з загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні, структура освітньої-професійної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» виважена, послідовна, системна, але ж деякі складові програми на рівні окремих дисциплін потребують вдосконалення.

Структура освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» повністю чи більшою мірою виправдовую очікування переважної більшості респондентів. Лише у одного очікування щодо освітньої програми не виправдались.

Думки респондентів щодо покращень практики викладання дисциплін не співпали: чотири респондента, чотири думки. Вважають, що нічого змінювати не треба 25% від загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні. Більш докладно пояснити свою точку зору респонденти не побажали – жоден не обрав варіант «Інше (якщо Ви обрали цей варіант, будь-ласка, зазначте, що саме?)».

Пропозиція осучаснити зміст зрозуміла – так, постійне осучаснення змісту – потреба часу, а ось побажання скорегувати систему комунікації – досить складно задовольнити.

В умовах дії воєнного стану в Україні не просто знайти баланс між побажанням студентів скорегувати систему комунікації і можливостями викладачів, які мешкають не тільки в Україні – деякі мають статус внутрішньо переміщеної особи, деякі – перебувають за кордоном у статусі біженців, але не залишають навчальний процес, продовжують здійснювати викладацьку і виховну діяльність, при тому студенти указали, що в умовах

воєнного стану із академією їх пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо).

Студенти, які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» сучасним вимогам ринку праці, що свідчить про їх впевненість в обраній спеціальності і освітній програмі. Лише чверть від загальної кількості респондентів цю думку не поділяє. В умовах війни «горизонти передбачуваності» щодо вимог ринку праці невеликі, на жаль.

Про ступінь виваженості підходу до навчання і якість власної навчальної діяльності свідчать дані опитування щодо обізнаності абсолютної більшості респондентів з політикою академічної доброчесності академії. Між тим один респондент (25% від загальної кількості) визнав, що: «Радше не ознайомлений з політикою доброчесності» – і це дуже дивно, тому як вимоги щодо дотримання правил доброчесності вказані у силабусах всіх навчальних дисциплін, на сайті академії¹ постійно оновлюють інформацію щодо дій комісії з академічної доброчесності. Отже визнання про «необізнаність» – свідчення особистого ігнорування респондентом інформації на сайті академії і вимог викладачів.

За результатами опитування абсолютна більшість студентів не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності.

За самооцінкою здобувачів не всі самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні.

Отримані дані потребують уточнення в ході подальших розвідок для виявлення рівня сформованості навичок навчальної діяльності, індивідуальних особливостей студентів.

Свідчення рівня особистісної зрілості/незрілості студентів, які брали участь в опитуванні – у ступені порозуміння складностей, із якими зіткнулися викладачі/керівництво при організації освітнього процесу у дистанційній формі в умовах дії воєнного стану в Україні – саме у незначній кількості «пропозицій» у побажаннях студентів щодо підвищення якості: якщо пропозиція збільшити кількість спільних проектів здійснена, то побажання щодо: «...практикуватися офлайн у безпеці» – питання не рівня керівництва академії.

Отже деякі «пропозиції» дуже важко реалізувати в умовах війни. Такі «побажання» – непряма ознака рівня особистісної зрілості опитуваних.

Оцінки щодо організації освітнього процесу і виказані побажання свідчать про високий рівень задоволеність освітньою програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» здобувачів, які брали участь в опитуванні.

2. Результати опитування щодо оцінки якості реалізації дистанційного навчання у період воєнного стану

Метою моніторингу було вивчення ступеня задоволеності здобувачів другого (магістратура) рівня вищої освіти форматом навчання і якістю реалізації дистанційного навчання у період дії воєнного стану в Україні.

Всі студенти факультету «Аудіовізуального мистецтва і заочного навчання», здобувачі освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», які брали участь в опитуванні, у своїх відповідях (100%) показали – вони вважають, що дистанційне навчання організовано ефективно (Рис. 1).

1. Наскільки ефективно, на Вашу думку, було організовано дистанційне навчання у період введення воєнного стану ?
4 ответа

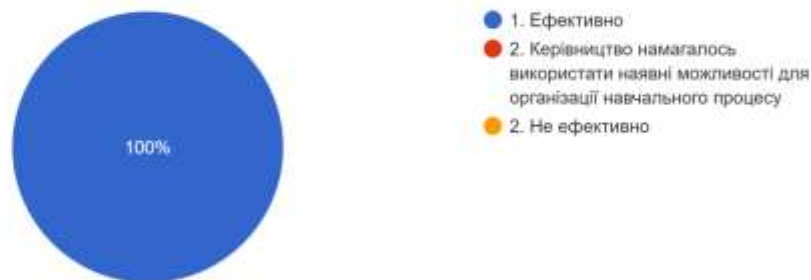

Рисунок 1 – Кількість варіантів відповідей на питання «Наскільки ефективно, на Вашу думку, було організовано дистанційне навчання в умовах воєнного стану?»

Респондентам запропонували обрати варіанти відповідей на питання: «Від чого, на Вашу думку, залежить ефективність дистанційного навчання?»

- Технічного забезпечення навчального процесу
- Майстерність викладачів, що беруть участь у цьому процесі
- Мотивації студентів та студенток
- Інше (якщо Ви обрали цей варіант, будь-ласка, зазначте, що саме?)

На думку 50% здобувачів, які брали участь в опитуванні, ефективність дистанційного навчання залежить від майстерності викладачів.

Визнають, що і мотивація студентів також має значення 25% респондентів. Така ж кількість опитуваних (25%) вважає, що ефективність залежить від низки факторів (Рис. 2).

2. Від чого, на Вашу думку, залежить ефективність дистанційного навчання?

4 ответа

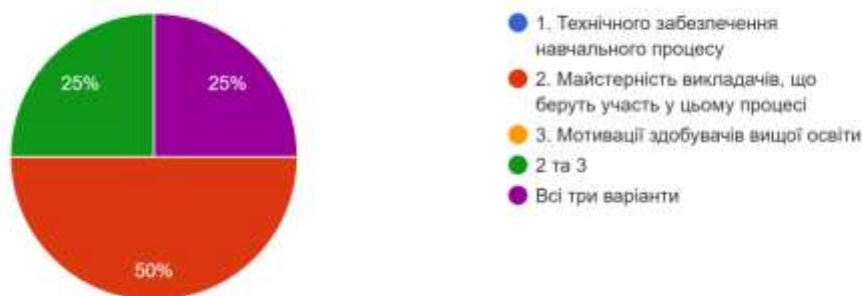

Рисунок 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Від чого, на Вашу думку, залежить ефективність дистанційного навчання?»

Рейтинг думок щодо чинників ефективності представлений в таблиці 1.

Таблиця 1

- Відповіді на питання: «Від чого, на Вашу думку, залежить ефективність дистанційного навчання?»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Майстерність викладачів, що беруть участь у цьому процесі
2	Мотивації студентів і студенток
3	Технічного забезпечення навчального процесу
4	Інше (якщо Ви обрали цей варіант, будь-ласка зазначте що саме в останньому питанні анкети)

На рисунку 3 – кількість варіантів відповідей на питання: «Ви задоволені рівнем організації теоретичних занять в умовах воєнного стану?»

Опитування показало, що абсолютна більшість студентів, які брали участь в опитуванні, організацією теоретичних занять задоволені (75%). Цілковито задоволені змістом теоретичних занять 50% респондентів, 25% опитуваних задоволені більшою мірою. Виявилось, що «незадоволених» 25% із загальної кількості респондентів (Рис. 3).

3. Ви задоволені рівнем організації теоретичних занять в умовах дистанційного навчання під час воєнного стану?

4 ответа

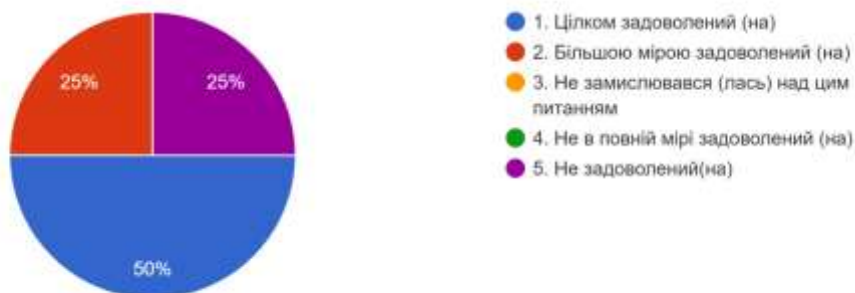

Рисунок 3 – Кількість варіантів відповідей на питання «Ви задоволені рівнем організації теоретичних занять в умовах воєнного стану?»

На рисунку 4 – кількість варіантів відповідей на питання: «Чи були випадки, коли викладачі не проводили заняття у дистанційному режимі?»

При відповіді на це питання думки респондентів поділилися дуже показово: якщо 25% опитуваних стверджує, що таких випадків не було, переважна більшість респондентів (75%) визнали, що поодинокі випадки траплялись – що не дивно в умовах дії воєнного стану (Рис. 4).

4. Чи були випадки, коли викладачі не проводили заняття у дистанційному режимі?

4 ответа

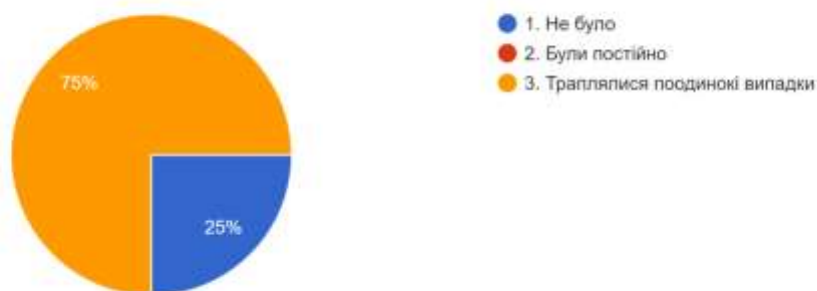

Рисунок 4 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи були випадки, коли викладачі не проводили заняття у дистанційному режимі?»

Студентам запропонували обрати варіанти відповідей на питання: «Хто в умовах воєнного стану організував інформаційну діяльність серед студентів щодо графіків та порядку проведення занять у дистанційному режимі?»

На думку 75% опитуваних, організація інформуванні студентів – заслуга як старост груп, так і викладачів. Менша кількість студентів (25%)

вважають, що саме старости грали важливішу роль в інформуванні здобувачів щодо порядку проведення занять (Рис. 5).

5. Хто в умовах військового стану організував інформаційну діяльність серед студентів щодо графіків та порядку проведення занять у дистанційному режимі?

4 ответа

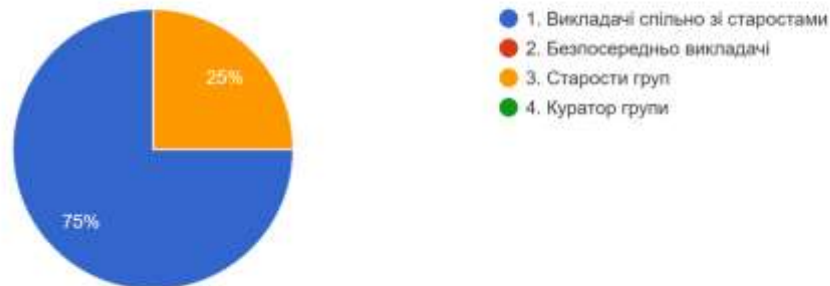

Рисунок 5 – Кількість варіантів відповідей на питання «Хто в умовах воєнного стану організував інформаційну діяльність серед студентів щодо графіків та порядку проведення занять у дистанційному режимі?»

На рисунку 6 яскраве свідчення одностайної думки – 100% з числа студентів, які брали участь в опитуванні вважають, що, в цілому, рівень наданих знань і вимоги на сесії збалансовані (Рис. 6).

6. Чи відповідає рівень наданих знань з дисциплін вимогам, що висуваються на заліково-екзаменаційній сесії з цих дисциплін?

4 ответа

Рисунок 6 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи відповідає рівень наданих знань з дисциплін вимогам, що висуваються на заліково-екзаменаційній сесії з дисциплін?»

Втішну одностайність думок показали респонденти і при відповіді на питання щодо ознайомлення з силабусами – 100% опитуваних ознайомлені!» (Рис. 7)

7. Чи ознайомлені Ви з силабусами дисциплін, що викладають у поточному семестрі?

4 ответа

Рисунок 7 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи ознайомлені Ви із силабусами дисциплін, що викладають у поточному семестрі?»

З урахуванням відповідей на попереднє питання, цілком очікувані відповіді на питання щодо відповідності вимог і силабусів – 75% респондентів вважають, що вимоги відповідають «на всі 100», 25% опитуваних указали, що вимоги «радіше відповідають» на 75% (Рис. 8)

8. Чи відповідають заявлені вимоги викладачів щодо оцінки результатів навчальної діяльності вимогам, означеним у силабусах дисциплін? ?

4 ответа

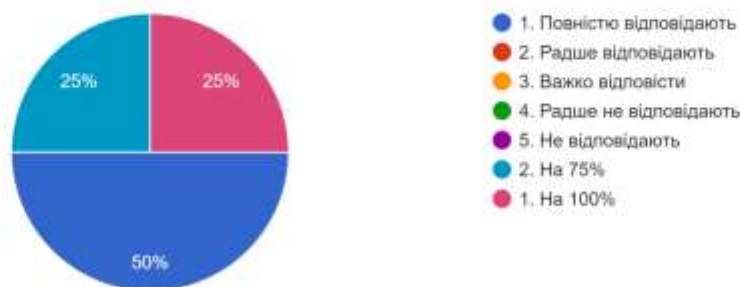

Рисунок 8 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи відповідають заявлені викладачем вимоги силабусу його дисципліни?»

Для відповіді на питання щодо труднощів, з якими студенти зіткнулися у процесі дистанційного навчання респондентам було запропоновано обрати кілька варіантів.

Аналіз результатів дав змогу побудувати «рейтинг труднощів». На першому місці – очікувана, з урахуванням реалій сьогодення і військового стану, залежність від якості зв'язку. На другому місці – визнання складності виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій і самокритичне визнання того, що у тих, хто брав участь в

опитуванні: «Недостатньо сформовані навички організації самостійної роботи (само менеджмент)» (Рис. 9).

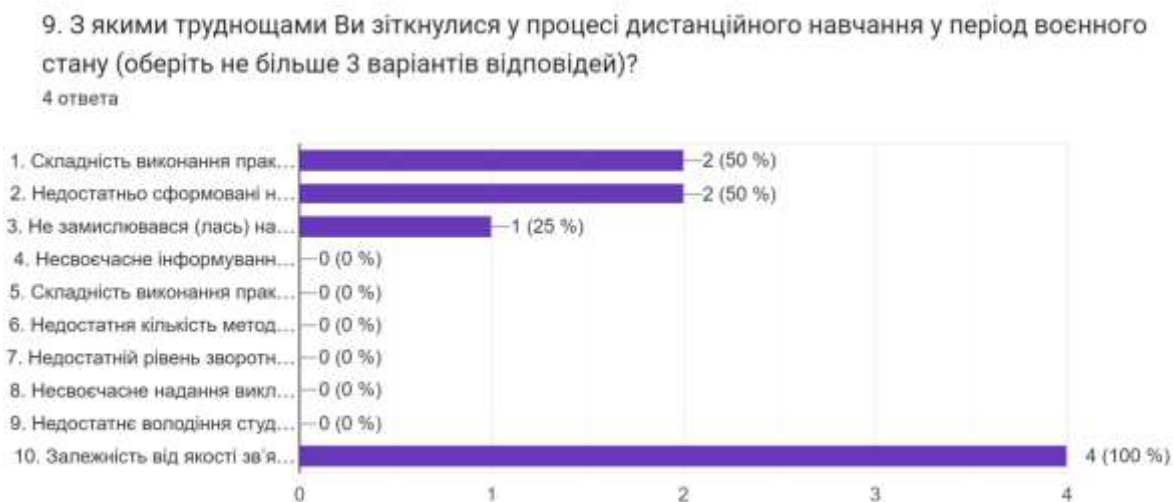

Рисунок 9 – Кількість варіантів відповідей на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»

Рейтинг «труднощів» представлений у таблиці 2.

Таблиця 2

- Відповіді на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання в умовах воєнного стану?»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Залежність від якості зв'язку
2	Складність виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій
3	Недостатньо сформовані навички організації самостійної роботи (само менеджмент)
4	Не замислювався (лась) над цим питанням
	Недостатнє володіння студентами комп'ютерними технологіями.
	Несвоєчасне інформування викладачами щодо терміну виконання завдань
	Недостатній рівень зворотного зв'язку з викладачами
	Несвоєчасне надання викладачами учбових матеріалів для дистанційного навчання
	Інше (що саме?)

10. Вкажіть прізвища викладачів чи навчальні дисципліни, за якими навчання у дистанційному режимі проводилось на низькому організаційному рівні?

4 відповіді

Студентам запропонували вказати прізвища викладачів, за якими навчання у дистанційному режимі проводилось на низькому організаційному рівні.

Нижче приведено відповіді (авторська орфографія збережена).

- -
- Не пам'ятаю
- Немає

11. Які викладачі (за дисциплінами) проводили заняття на високому методичному рівні?

4 відповіді

Студентам запропонували відповісти на питання: «Які викладачі (за дисциплінами) проводили заняття на високому методичному рівні?». Нижче приведено відповіді із оцінками респондентів (авторська орфографія збережена):

- Курінна Г.В., Логачова Б. В.
- Анна Курінна, Євген Ахаєв, Белла Логачова, Тетяна Єрмакова, Анна Батюк
- Усі
- Курінна, Ахаєв, Батюк, Єрмакова, Логачова, Алфьорова, Бедріна

«Вкажіть Ваші пропозиції та побажання щодо окремих аспектів проведення навчання в дистанційному режимі під час воєнного стану» і виказати побажання щодо організації навчального процесу, які сприятимуть розвитку та покращення дистанційного навчання в ХДАДМ».

Респондентам було запропоновано виказати пропозиції та побажання. Всі студенти, які брали участь в опитуванні, погодились і надали відповіді – як «розгорнуті», так і дуже лаконічні. Нижче приведено коментарі та побажання (авторська орфографія збережена):

- Вважаю, що проблема не у воєнному стані. Питання вже було у іншому опитуванні.
- Мені дуже складно щось запропонувати, враховуючи те, що я вважаю, що навчання відбувається на найвищому рівні.
- Пропозицій побажань немає.

– Немає

Аналіз інформації, отриманої при проведенні опитування, дав змогу оцінити, як студенти оцінюють зусилля керівництва/викладачів організувати навчальний процес у складних обставинах дистанційного навчання, наскільки ефективно, на думку здобувачів другого рівня вищої освіти за ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» реалізовано навчання у період воєнного стану в Україні.

Всі студенти факультету «Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання», здобувачі освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», які брали участь в опитуванні, вважають, що дистанційне навчання організовано ефективно.

Непрямий показник рівня особистісної зрілості респондентів – рейтинг обраних варіантів відповідей на питання щодо чинників ефективності дистанційного навчання.

Відхрестились від особистої відповідальності і указали, що, на їх думку, ефективність залежить не від старанності і наполегливості здобувачів на шляху опанування вищою освітою, а від майстерності викладачів, що беруть участь у цьому процесі 50% опитуваних. Визнали, що і мотивація студентів має значення менша кількість респондентів... Зверніть увагу – «Мотивації студентів та студенток» – не на першому місці рейтингу.

Жоден з респондентів не побажав більш детально пояснити свою точку зору і доповнити відповідь (Інше (якщо Ви обрали цей варіант, зазначте, що саме Ви мали на увазі):

За результатами опитування абсолютна більшість студентів, які брали участь в опитуванні, рівнем організації і змістом теоретичних занять задоволені.

Аналіз відповідей на питання щодо проведення викладачами занять у дистанційному режимі показав деяку, при чому очікувану, розбіжність думок респондентів. Скоріш за все, ті самі респонденти, які старанно відвідували заняття саме на цих заняттях спілкувалися із викладачами, тому і не можуть підтвердити випадків не проведення занять. Якщо ж студент сам не був присутнім на заняттях, то може припустити, що і викладач не з'явився, отже припускають, що поодинокі випадки «не проведення занять» траплялись – що не дивно в умовах дії воєнного стану

Не зважаючи на те, що адміністрація у вільному доступі на сайті академії постійно інформує студентів про порядок проведення занять у дистанційному режимі, а інформація щодо розкладу доступна за посиланнямⁱⁱ і є у кожному телефоні (додаток МКР), студенти чекають нагадування від старост, викладачів і кураторів і ці очікування – непрямий показник рівня особистісної зрілості здобувачів.

Всі студенти, які брали участь в опитуванні одностайні у думках: з силабусами вчасно ознайомлені, рівень наданих знань з дисциплін вимогам, що висуюються на заліково-екзаменаційній сесії з дисциплін відповідає – вважає абсолютна більшість респондентів.

За «рейтингом труднощів» при дистанційному навчанні у період воєнного стану на першому місці – очікувана, з урахуванням реалій сьогодення і військового стану, залежність від якості зв'язку. На другому місці – визнання складності виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій. На жаль, під час дії воєнного стану це нездоланна перешкода. Поділило почесне друге місце у рейтингу визнання того, що у тих, хто брав участь в опитуванні: «Недостатньо сформовані навички організації самостійної роботи (само менеджмент)». Втішно, що респонденти самокритично визнають недостатню сформованості навичок організації самостійної роботи. Для подолання цієї «труднощі» доцільно запропонувати студентам участь у програмах корекції поведінки і формування навичок само менеджменту, ціле утворення і особистісного зростання.

За результатами опитування не виявлено, на думку студентів, жодного викладачі або дисципліни, за якими б заняття проводились на не достатньому організаційному рівні.

На питання щодо викладання на високому методичному рівні більшість здобувачів ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» надали поширені списки викладачів. Одна з зворушливих відповідей: «Усі».

Всі студенти, які брали участь в опитуванні надали розгорнуті відповіді з пропозиціями щодо окремих аспектів проведення навчання в дистанційному режимі в умовах воєнного стану.

Непрямою показником рівня особистісної зрілості відповідь: «Вважаю, що проблема не у воєнному стані».

Харків – у зоні бойових дій. Академія працює. Викладачі, незважаючи на обстріли (ті, хто мешкає на сьогодні у Харкові) і можливий незбіг часових поясів (у тих, хто тимчасово перебуває у різних країнах світу) намагаються організувати навчальний процес. І студент вважає, що ці обставини не впливають на організацію навчання?

Щодо ремарки: «Питання вже було у іншому опитуванні» – так, в опитувальниках щодо різних аспектів навчання на другому (магістерському) рівні є пропозиції респондентам у розгорнутій відповіді висловити свої думки – диференційовано, саме по цьому аспекту. Отже, питання будуть повторюватись.

Показник зрілого, виваженого ставлення до свого навчання – оцінка здобувача: «Мені дуже складно щось запропонувати, враховуючи те, що я вважаю, що навчання відбувається на найвищому рівні».

3. Результати оцінювання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів рівнем організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

Результати аналізу відповідей на питання: «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» показали: задоволених рівнем підтримки з боку деканату 50%, така ж кількість респондентів вважає, що «підтримку» бажано посилити (Рис. 1).

1. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка в умовах воєнного стану з боку деканату в освітньому процесі на...ПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?
4 ответа:

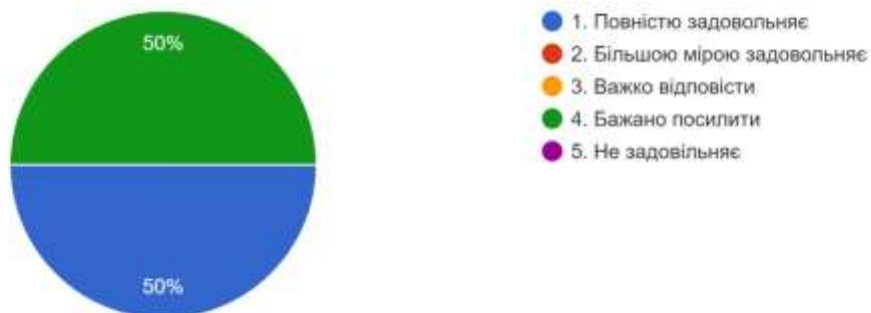

Рисунок 1 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво?»

Кількість відповідей на питання щодо задоволеності рівнем інформаційної та організаційної підтримки з боку кураторів показує і за рівнем «задоволеності» збігається із попередніми даними (якість освіти тощо) – всі опитувані (100%) з питань «підтримки» не мають нарікань до кураторів: 75% респондентів задоволені повністю, 25% – більшою мірою у аспекті абсолютна більшість опитуваних (75%) підтримкою з боку кураторів задоволені (Рис. 2).

2. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі на ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво?»

4 ответа

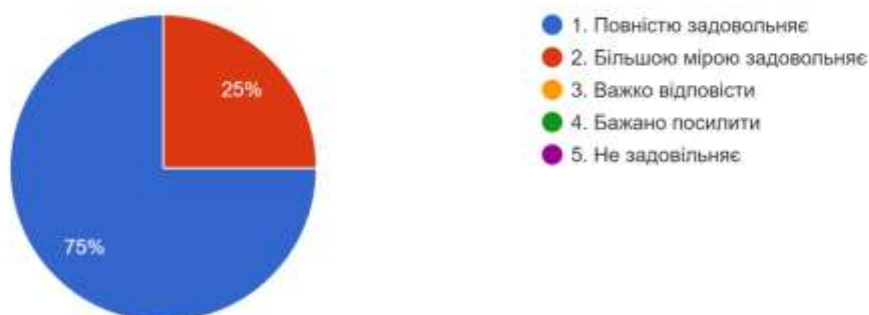

Рисунок 2 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора на ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво?»»

Опитування показало, що абсолютна більшість студентів (100%), які опановують освітньо-професійну програму «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» високо оцінюють підтримку, яку здійснюють викладачі випускової кафедри – підтримка повністю відповідає очікуванням 50% опитуваних, у більшою мірою. – 50% студентів, які брали участь у анкетуванні (Рис. 3).

3. Якою мірою задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри Аудіовізуального мистецтва в освітньому проц...П «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво?»

4 ответа

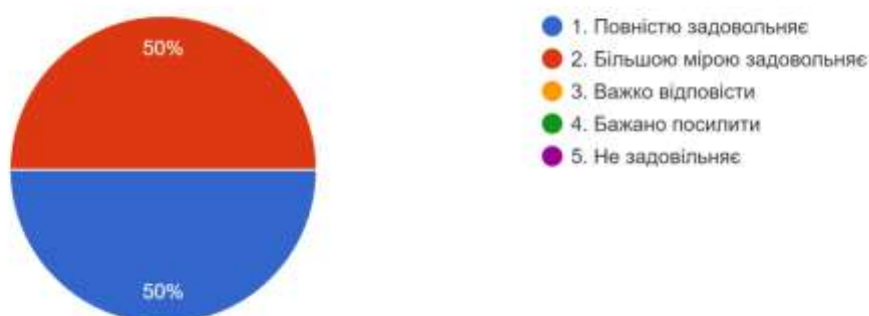

Рисунок 3 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри в освітньому процесі за ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво?»»

Серед студентів, які брали участь в опитування, знайшлося такі (50% від загальної кількості респондентів), тобто – два респонденти, які визнали – їм нічого не відомо про можливість консультацій юриста. Така ж кількість (50%) визнали – їм відомо, що студентам надано можливість отримати безкоштовну консультацію юриста Академії (Рис. 4).

4. Вам відомо про можливість звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?

4 ответа

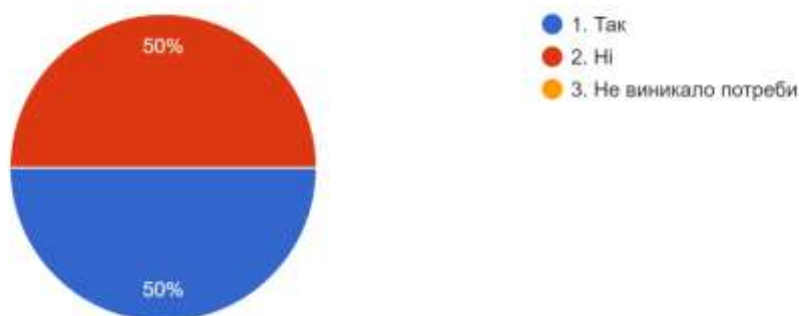

Рисунок 4 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?»

Половина (50%) з загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні, указали, що їм відомо про можливість звернутися до психолога академії, у 25% опитованих потреби у консультації не виникало, 25% респондентів про консультації невідомо (Рис. 5).

5. Вам відомо про можливість звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?

4 ответа

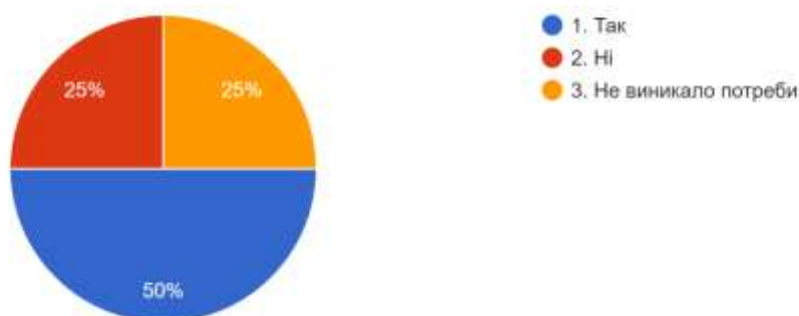

Рисунок 5 – Кількість варіантів відповідей на питання «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до психолога академії у разі необхідності?»

При відповіді на питання щодо задоволеності рівнем соціальної підтримки з боку профспілки, думки респондентів поділилися – серед тих, хто брав участь в анкетуванні, 50% «повністю задоволених», 25% указали, що по підтримку не зверталися. Не задовольняє (в цілому) рівень підтримки 25% студентів, які брали участь в опитуванні (рис. 6).

6. Якою мірою задовольняє Вас соціальна підтримка в умовах воєнного стану з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, студентів академічних та соціальних стипендій)?
4 ответа

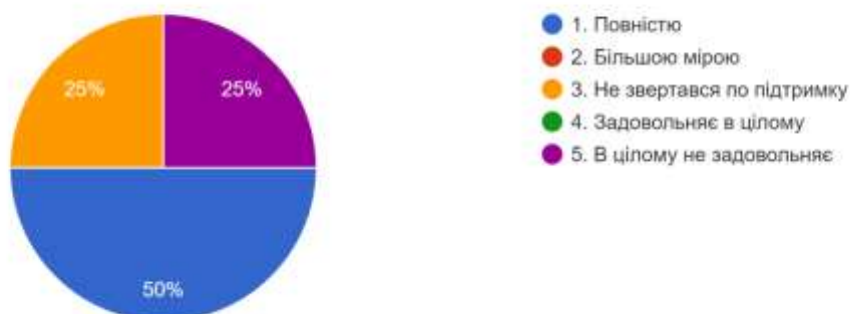

Рисунок 6 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи задовольняє Вас соціальна підтримка з боку профспілки?»

На думку 100% студентів, які брали участь в опитуванні, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці (Рис. 7).

7. На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці?

4 ответа

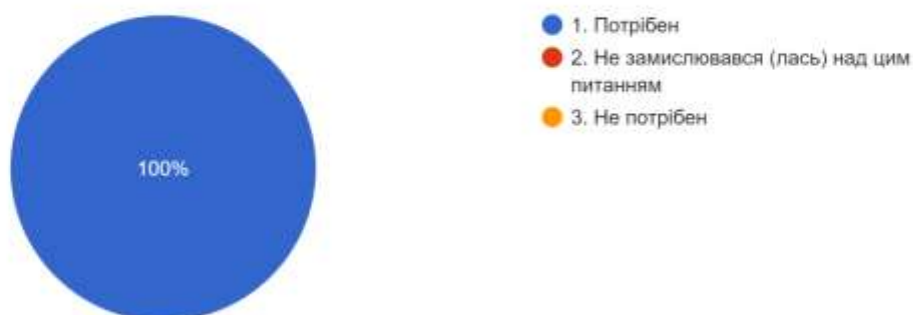

Рисунок 7 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На Вашу думку, в ХДАДМ потрібен «Центр кар'єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці?»

За кордоном на момент опитування перебувала більшість (75%) респондентів, указали, що зараз вони перебувають в Україні 25% від загальної кількості опитуваних (Рис. 10).

8. Де Ви зараз перебуваєте?

4 ответа

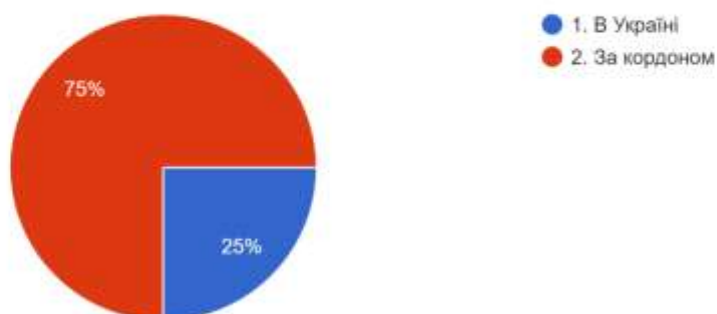

Рисунок 8 – Кількість варіантів відповідей на питання «Де Ви зараз перебуваєте?»

Здобувачам запропоновано у вільній формі (бажано – розгорнута відповідь) надати пропозиції щодо покращення, за критеріями, освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

9. Ваші пропозиції щодо підвищення рівня підтримки здобувачів керівництвом Академії в умовах воєнного стану в Україні.

4 відповіді

Всі студенти, які брали участь в опитуванні, надали розгорнуті відповіді на одне «відкрите» питання: «Ваші пропозиції та побажання?».

Нижче приведено відповіді (авторська орфографія збережена).

- Наразі зв'язок з деканатом АВМ нестабільний. Хотілося б мати можливість більш якісної комунікації з деканатом.
- Більша увага та сфокусованість до формування опитувань. Дане питання повторюється втретє, вважаю, що проблема не у воєнному стані.
- Більше спільних проектів
- Немає

Коментарі на зауваження: «Наразі зв'язок з деканатом АВМ нестабільний. Хотілося б мати можливість більш якісної комунікації з деканатом».

Цікаво, респондент усвідомлює, що Харків вже другий рік перебуває у зоні бойових дій під щоденними обстрілами? І що під час обстрілів не завжди можливо забезпечити стабільний зв'язок? Навіть з деканатом АВМ.

Аналіз інформації, отриманої при проведенні анкетування, дав змогу оцінити рівень (на суб'єктивну думку студентів) освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку отримують здобувачі другого (магістратура) рівня вищої освіти за ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» в умовах воєнного стану при дистанційній формі організації навчального процесу.

На момент проведення опитування більшість студентів мешкала за кордоном, чверть з загальної кількості респондентів – в Україні.

Половина з загальної кількості респондентів задоволені рівнем підтримки в освітньому процесі студентів з боку деканату. Незадоволених опитування не виявило.

Абсолютна більшість опитуваних підтримкою з боку кураторів задоволені.

Всі респонденти високо оцінили рівень підтримки, яку здійснюють викладачі випускової кафедри в освітньому процесі.

Про прагнення взяти на себе відповідальність за вибір освітніх маршрутів і результати навчання свідчить те, що серед здобувачів другого рівня вищої освіти тих, хто вважає, що дорослі люди, студенти магістратури, не потребують якогось особливого піклування – більшість.

Підхід, у рамках парадигми студентоцентрованості, за яким студента розглядають як суб'єкта із власними унікальними інтересами, потребами, досвідом та бекграундом, який спроможний бути автономним і відповідальним учасником освітнього процесу передбачає, що студент, як самодостатня і відповідальна особистість, не потребує особливої підтримки у своїх навчальних і особистих справах і починаннях.

Протилежністю цього підходу є парадигма – студент як об’єкт навчання, який не спроможний на повноцінну агентність, а отже потребує виховання і догляду.

Тож рівень «задоволеності» усіма формами підтримки з боку підрозділів академії – непрямий показник рівня особистісної зрілості опитуваних.

Більшість респондентів повністю або більшою мірою задоволені рівнем організаційної і інформаційної підтримки з боку деканату, кураторів, випускаючої кафедри в освітньому процесі на ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». Що не дивно – за традиціями факультету – майже батьківське ставлення до всіх студентів, з першого курсу бакалаврату.

Кількість студентів факультету Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання – один із факторів, який сприяє формуванню унікальної атмосфери: кафедри, деканат (на різницю від «гігантів» – ЗВО «ХП», з тисячами студентів) ближче до студентів, ніж у закладах освіти з великою кількістю здобувачів.

Керівництво факультету сприяє формуванню не тільки «горизонтальних» (між студентами одного курсу), але й «вертикальних» зв’язків: між студентами молодших і старших курсів, під час дії воєнного стану – у формі участі у спільних проектах виставкової і благодійної діяльності в Україні та за кордоном нашої держави.

Між тим стабільні 25% незадоволених – непрямий показник не стільки реального становища із організацією усіх видів підтримки, скільки суб’єктивного ставлення респондента та показник завищених очікувань щодо своїх прав і обов’язків адміністрації закладу вищої освіти.

Більшість респондентів (судячи по відповідях – тих хто по підтримку звертався) задоволені рівнем соціальної підтримки з боку профспілки.

Це непрямий показник суб’єктивного задоволення рівнем стабільності, передбачуваності і відчуття захищеності, яке забезпечує керівництво Харківської державної академії дизайну і мистецтв студентам – респонденти указали, що їм відомо про можливість, але вони не стикалися з необхідністю звертатися по консультацію (хоча б і безкоштовну) до юриста академії. Показники відповідей «незадоволених» на низку питань збігаються: на сайті академії – інформація про надання всілякої підтримки^{iii iv} а кабінет юриста, якій знаходиться на відстані 3 (трьох) метрів від приміщення випускової кафедри важко не помітити, між тим 25% респондентів указали, що їм невідомо про можливість отримати безкоштовну консультацію.

Інформація щодо розкладу безкоштовних консультацій двох психологів – на сайті академії^v, Стабільні 25% від загальної кількості респондентів указали, що про можливість консультацій не обізнані.

Всі опитувані впевнені, що в ХДАДМ потрібен «Центр кар’єри», діяльність якого спрямована на підвищення конкурентоспроможності студентів на ринку праці.

Інформація, отримана при аналізі «пропозицій та побажань» – непрямий показник рівня особистісної зрілості здобувачів, їх оцінки зусиль,

які прикладає адміністрація академії і викладачі випускаючої кафедри для того, щоб, в умовах дії воєнного стану, організувати ефективний навчальний процес для студентів, які опановують ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Психіка людини влаштована таким чином, що відстань між нами та подіями, що відбуваються і лякають, не відіграє особливої ролі. Важливо розуміти, що коли людина опиняється у ситуації невизначеності або ж реальної небезпеки у багатьох актуалізується захисний механізм вікової регресії – страждає не доросла людина (а студенти магістратури – люди дорослі), страждає маленька дитина. Викладачі, керівники закладу освіти звертаються до студента, у нашому випадку – емоційної, художньо обдарованої особистості, яка в умовах воєнного стану не розірвала зв'язки з академією, продовжує навчання. Незбіг показників рівнів задоволеності може бути непрямим свідченням актуалізації захисних механізмів деяких студентів в ситуації непередбачуваності під час війни.

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити позитивні висновки щодо суб'єктивної оцінки студентами, які навчаються за ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» рівня освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку вони можуть отримати під час навчання у Харківської державної академії дизайну і мистецтв в умовах дії воєнного стану.

Підтримка студентів, яку забезпечує керівництво Академії за конкретними умовами організації не лише навчального процесу, але й життєзабезпечення великого та складного організму – Харківської державної академії дизайну і мистецтв в екстремальних умовах воєнного часу, надає можливість не тільки подолати труднощі, але й відкриває для студентів горизонти розвитку.

4. Результати оцінювання якості освітньо-професійної програми

Метою моніторингу було оцінка якості освітньо-професійної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» здобувачами другого (магістратура) рівня вищої освіти факультету Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання.

Здобувачам було запропоновано оцінити якість освітньо-професійної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» за порядковою шкалою оцінок (шкалою Лайкерта):

Шановний здобувач (ка)!

Будь ласка, прочитайте питання і оцініть за 7-бальною шкалою (1 – найменше, 7 – найвище) якість освітньо-професійної програми, за якою Ви навчаєтесь: «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Оскільки у нашому дослідженні відсутні негативні висловлювання, позитивне ставлення студента до питання кодується більшим числом (це число 7), а негативне – меншим (число 1).

Шкала оцінювання 1-7, де $\bar{x}$ – спостережуване середнє арифметичне (спост. с/а).

Ми навмисно виключили нейтральну відповідь з огляду на особливості попередніх досліджень, проведених нами протягом останніх років: було виявлено прагнення окремих респондентів не показувати свою думку щодо того чи іншого питання під час проведення опитувань.

За аналізом відповідей, переважна більшість студентів магістратури, які брали участь в опитуванні, високо ($\bar{x}=5,25$) відмітили зрозумілість цілей освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (Рис. 1).

1. Наскільки зрозумілими були цілі освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?

4 ответа

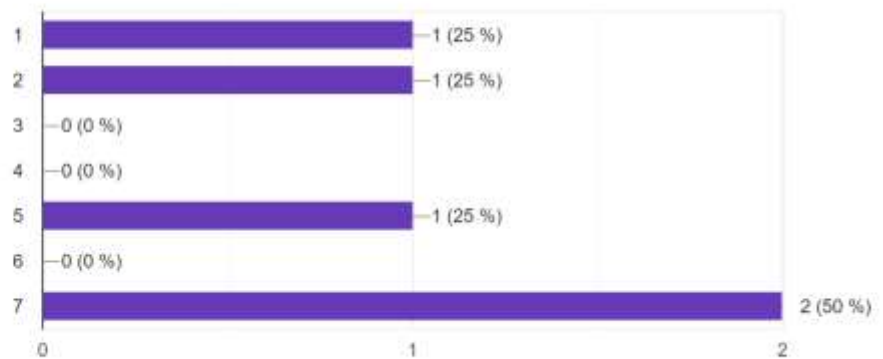

Рисунок 1 – Оцінка цілей ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Більшість респондентів ($\bar{x}=5,25$) визначили високий рівень відповідності теоретичного контенту та практичних вправ цілям освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (Рис. 2).

2. Наскільки теоретичний контент та практичні вправи відповідають цілям освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?

4 ответа

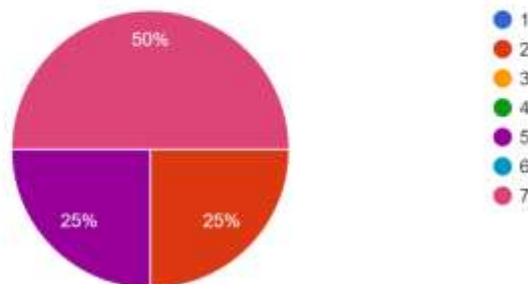

Рисунок 2 – Оцінка відповідності теоретичного контенту та практичних вправ цілям освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?

Студенти, які брали участь в опитуванні, вважають, що зміст освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» більшою мірою відповідає ($\bar{x}=5,25$) сучасному стану розвитку науки та практики відповідної сфери діяльності (Рис. 3).

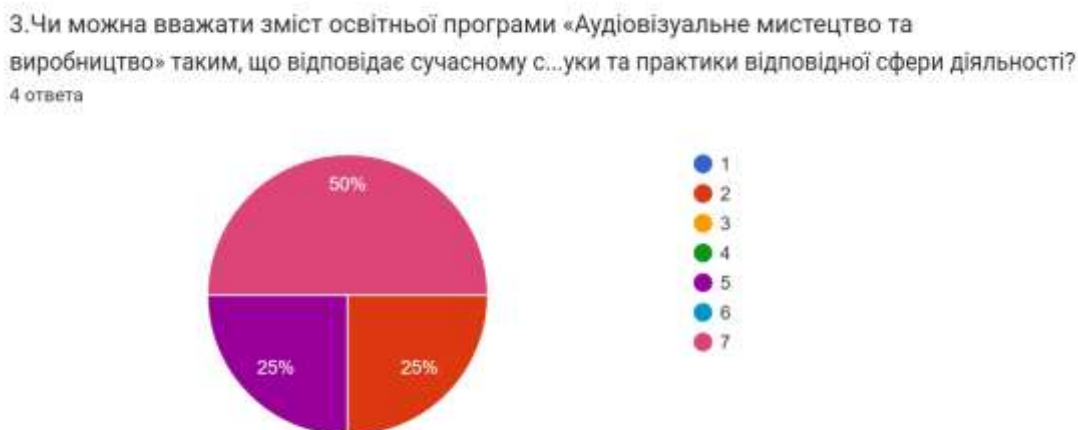

Рисунок 3 – Оцінка відповідності змісту освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» сучасному стану розвитку науки та практики відповідної сфери діяльності?

Опитувані указали, що, на їх думку ($\bar{x}=5$), їх власний рівень теоретичних знань і практичних навичок є достатнім для вирішення виробничих завдань (з урахуванням рівня освіти та цілей програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво») (Рис. 4).

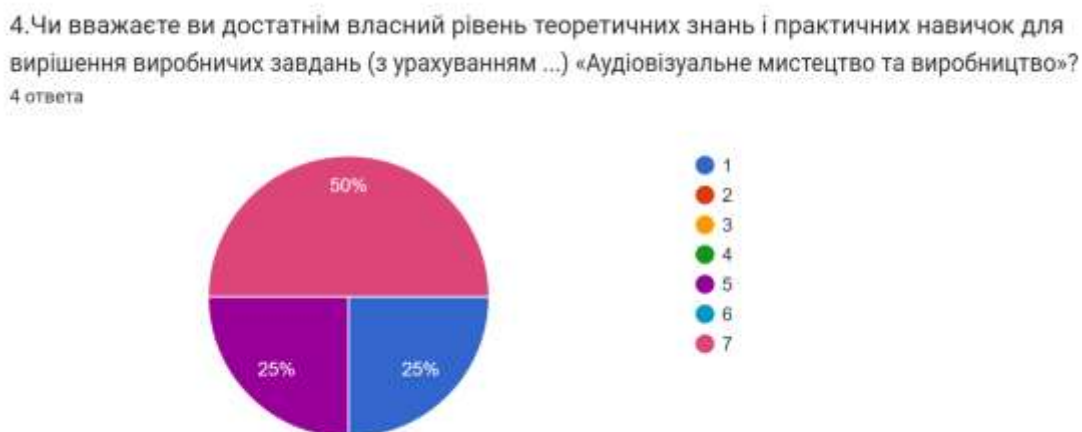

Рисунок 4 – Оцінка власного рівня теоретичних знань і практичних навичок для вирішення виробничих завдань (з урахуванням рівня освіти та цілей програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»)

Здобувачі вищої освіти, які брали участь в опитуванні, вважають ($\bar{x}=5,25$) рівень навчально-методичного та інформаційного забезпечення достатнім для опанування освітньої програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (Рис. 5).

5. Чи є навчально-методичне та інформаційне забезпечення достатнім для опанування освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?

4 ответа

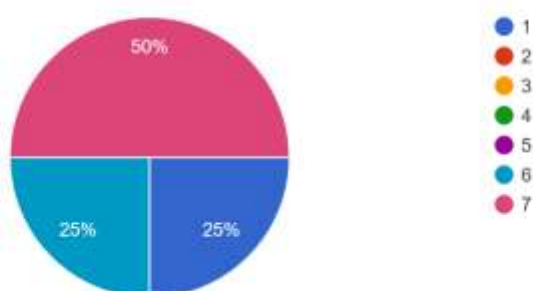

Рисунок 5 – Оцінка навчально-методичного та інформаційного забезпечення для опанування освітньої програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Такими, що покращують перспективи подальшого працевлаштування за фахом вважають дисципліни, що пропонуються за вибором студента для освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» ($\bar{x}=6,5$), переважна більшість студентів, які брали участь в опитуванні (Рис. 6).

6. Чи можна вважати дисципліни, що пропонуються за вибором студента для освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та вироб...тви подальшого працевлаштування за фахом?

4 ответа

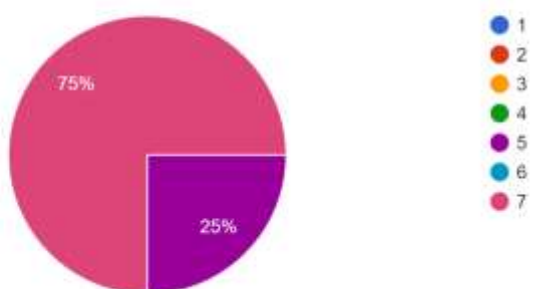

Рисунок 6 – Оцінка ступеню відповідності дисциплін, що пропонуються за вибором студента для освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» перспективам подальшого працевлаштування за фахом?

Респонденти задоволені ($\bar{x}=6$) обсягом «гнучких» навичок (робота в команді, вміння презентувати матеріал, ораторські навички та ін.), які формуються освітньою програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (Рис. 7).

7. Чи є достатнім, на ваш погляд, обсяг «гнучких» навичок (робота в команді, вміння презентувати матеріал, ораторські навички та ...) «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?
4 ответа

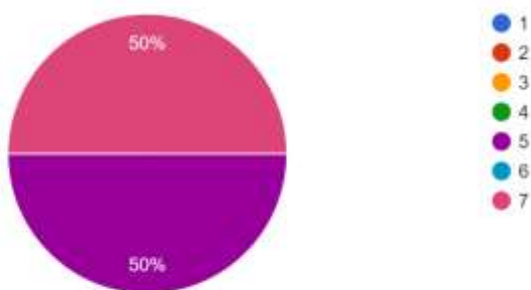

Рисунок 7 – Оцінка обсягу «гнучких» навичок (робота в команді, вміння презентувати матеріал, ораторські навички та ін.), які формуються освітньою програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Студенти, які брали участь в опитуванні указали, що вважають достатнім ($\bar{x}=5$) рівень дослідницької орієнтації програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (рис. 8).

8. Чи є достатньою дослідницька орієнтація програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?
4 ответа

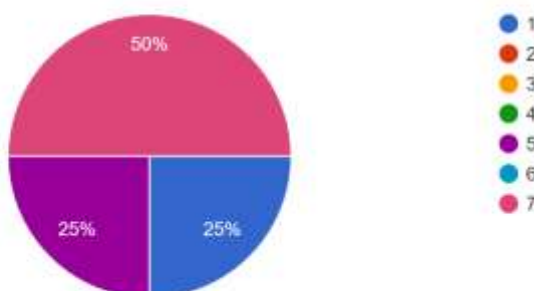

Рисунок 8 – Оцінка рівня дослідницької орієнтації програми
«Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Респонденти оцінюють як достатню ($\bar{x}=5$) практичну спрямованість освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (Рис. 9).

9. Чи є достатньою практична спрямованість програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»?
4 ответа

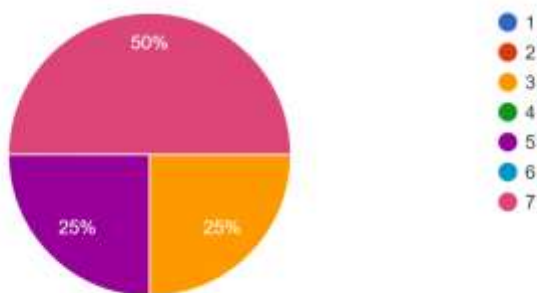

Рисунок 9 – Оцінка рівня практичної спрямованості освітньої програми
«Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Респонденти вважають ($\bar{x}=5,5$), що обсяг навчального навантаження освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» узгоджений з часом, який передбачений на її опанування (Рис. 10).

10. Чи можна вважати обсяг навчального навантаження освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» узгодженим з часом, який передбачений на її опанування?
4 ответа

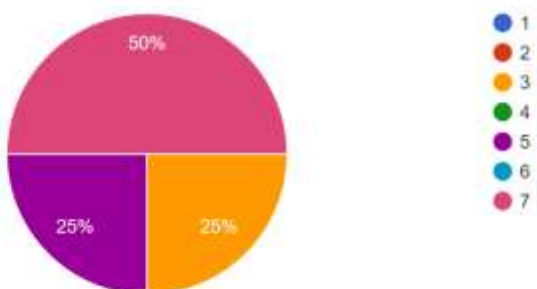

Рисунок 10 – Оцінка узгодженості обсягу навчального навантаження
освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
з часом, який передбачений на її опанування

Опитувані позитивно ($\bar{x}=5$), з урахуванням реалій сьогодення в умовах війни і ситуації невизначеності, оцінили перспективи власного працевлаштування за фахом (Рис. 11).

11. Як ви оцінюєте перспективи власного працевлаштування за фахом ?
4 ответа

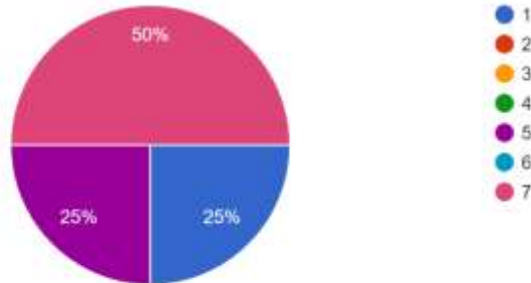

Рисунок 11 – Оцінка перспективи власного працевлаштування за фахом

Студенти, які брали участь в опитуванні, високо оцінили зусилля викладачів і керівництва академії по формуванню освітнього середовища і відзначили високу якість освітньо-професійної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Оцінки, надані респондентами за всіма позиціями, винесеними на опитування, свідчать про високий рівень задоволеність здобувачів якістю освітньо-професійної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

4. Результати анонімного інтернет-опитування щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в студентському середовищі

Робочою групою з забезпечення якості освітньої діяльності Харківської державної академії дизайну і мистецтв на початку осіннього семестру 2023-2024 навчального року було проведено анонімне інтернет-опитування здобувачів другого (магістратура) рівня вищої освіти. У змісті анкет містилась інструктивна частина для тих, хто бере участь в опитуванні.

Метою моніторингу було вивчення ставлення студентів факультету Аудіовізуального мистецтва і заочного навчання, які оновлюють освітньо-професійну програму «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в студентському середовищі.

Результати аналізу відповідей на питання «Вкажіть Вашу стать» свідчать – 100% респондентів вказують, що вони ідентифікують себе як осіб жіночої статі (Рис. 1).

Вкажіть Вашу стать
4 ответа

Рисунок 1 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Вкажіть Вашу стать»

Аналіз відповідей показав, що, за інформацією, отриманою від респондентів, освітньо-професійну програму «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» опановують виключно дівчата (Рис. 2).

На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?
4 ответа

Рисунок 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?»

На питання «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань?» – переважна більшість (75%) студентів, які брали участь в опитуванні, надали чітку відповідь: «Ні, не відомо!». Указали що відомо, але за межами академії – 25% опитуваних (Рис. 3).

Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань?

4 ответа

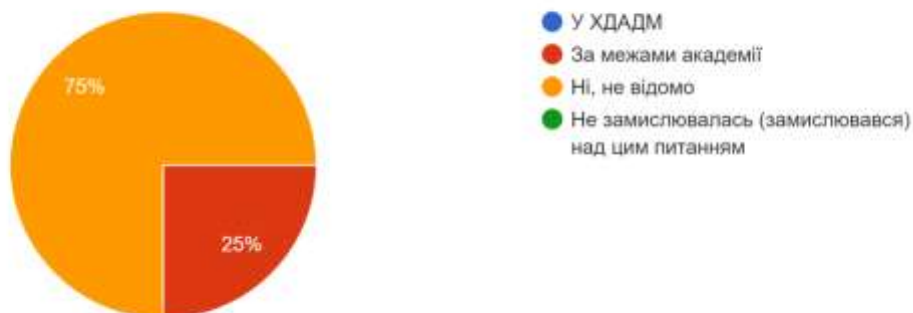

Рисунок 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань?»

Респондентам було запропоновано обрати варіант відповіді на питання: «До кого б Ви звернулися по допомогу, якщо хтось зазнає сексуальних домагань?»

Опитування показало, що 50% респондентів звернулися б до поліції, 50% опитуваних – до декана/куратора (рис. 4).

Як ви вважаєте, до кого необхідно звернутися по допомогу, якщо хтось зазнає сексуальних домагань (оберіть варіант відповіді)?

4 ответа

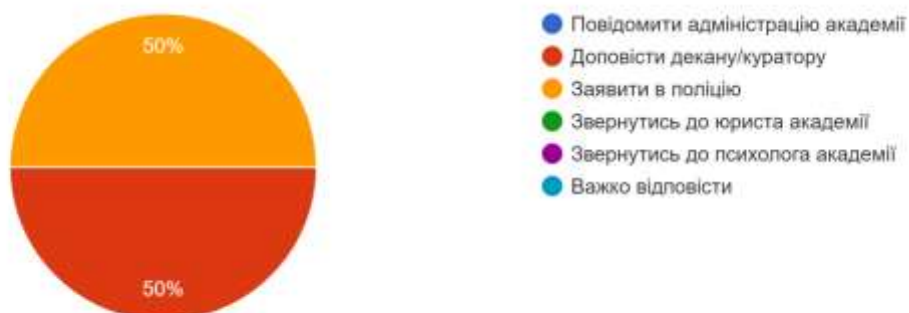

Рисунок 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «До кого б Ви звернулися по допомогу, якщо хтось зазнає сексуальних домагань? (оберіть варіант відповіді)»

Дані проведеного аналізу дають змогу дійти висновків, які сприятимуть створенню безпечного і передбачуваного для студентів середовища у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Опитувані (100%) ідентифікують себе як осіб жіночої статі.

Опитувані вважають, що переважна більшість студентів (100% респондентів), які навчаються за освітньою програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» – дівчата, отже, студентській спільноті притаманні всі характерні ознаки «жіночого колективу» з його перевагами і недоліками.

Про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті невідомо 75% з тих студентів, що брали участь в опитуванні. Вони надали чітку відповідь: «Ні, не відомо!». Указали, що їм відомо про факти сексуальних домагань, але за межами академії 25% опитуваних.

На думку тих, хто погодився надати відповідь на питання щодо адреси звернення по допомогу перше місце у рейтингу – за поліцією. Друге – у декана/куратора групи. Щодо поваги до поліції – показник правової обізнаності щодо функцій поліції.

Розчулює, що опитувані прагнуть долучити до розв'язання проблеми кураторів групи і впевнені у їх могутності щодо справ захисту студентів/студенток від ймовірних домагань в умовах дистанційного навчання, що є непрямим свідченням низького рівню сформованість навичок самозахисту як одного з показників рівня особистісної зрілості.

Ані юрист академії, ані психолог до списку виборів не увійшли, що цілком передбачуване – в умовах дії воєнного стану, а перед тим, з весняного семестру 2019-2020 навчального року і по сьогодні студенти навчаються у on-line режимі і частіше спілкуються саме із куратором груп і деканом, чим із представниками адміністрації. Звернення ж до психолога або юриста академії через випадок, якщо хтось зазнає сексуальних домагань утруднено територіально – студенти мешкають у різних місцях України і за кордоном. Між тим, на сайті Академії <https://ksada.org/> поміщено вичерпну інформацію щодо можливостей отримати і допомогу, і підтримку студентам з боку академії навіть в умовах дистанційного навчання.

З урахуванням того, що студенти, які брали участь в опитуванні, навчаються on-line з весняного семестру 2019-2020 року, а на сьогодні, в умовах воєнного стану, навчання також відбувається у дистанційній формі, більш детально можна буде дослідити особливості ставлення студентів щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в студентському середовищі в ході подальших розвідок на більш численній групі респондентів і на більш репрезентативній вибірці.

6. Результати оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами другого (магістратура) рівня вищої освіти (освітньо-професійна програма «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»)

Метою моніторингу було суб'єктивна оцінка здобувачів щодо якості викладання дисциплін викладачами.

Здобувачам було запропоновано оцінити якість викладання дисциплін викладачами, які забезпечують реалізацію освітньо-професійної програми

«Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» за порядковою шкалою оцінок (шкалою Лайкерта):

Шановний здобувач (ка)!

Будь ласка, прочитайте питання і оцініть за 7-бальною шкалою (1 – найменше, 7 – найвище) якість викладання дисциплін освітньо-професійної програми, за якою Ви навчаєтесь – «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Оскільки у нашому дослідженні відсутні негативні висловлювання, позитивне ставлення студента до питання кодується більшим числом (це число 7), а негативне – меншим (число 1). Шкала оцінювання 1-7, де $\bar{x}$ – спостережуване середнє арифметичне (спост. с/а).

Ми навмисно виключили нейтральну відповідь з огляду на особливості попередніх досліджень, проведених нами протягом останніх років: було виявлено прагнення окремих респондентів не показувати свою думку щодо того чи іншого питання під час проведення опитувань.

Здобувачі високо ($\bar{x}=5,5$) оцінили якість викладання дисципліни «Драматургія сучасних екранних мистецтв» (Курінна Г.В.). Найвищим балом за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 75% респондентів (Рис. 1)

1. Драматургія сучасних екранних мистецтв (Курінна Г.В.)
4 ответа

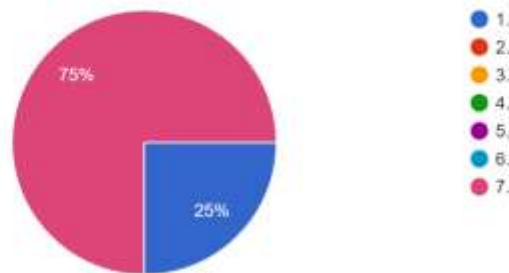

Рисунок 1 – Оцінка якості викладання: «Драматургія сучасних екранних мистецтв» (Курінна Г.В.)

Здобувачі високо ($\bar{x}=5,25$) оцінили якість викладання дисципліни «Івент-менеджмент» (Ахаєв Є.Ю.). Найвищим балом за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 50% респондентів (Рис. 2)

2. Івент-менеджмент (Ахаєв Є.Ю.)

4 ответа

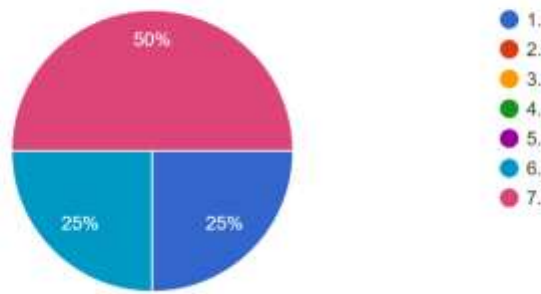

Рисунок 2 – Оцінка якості викладання: «Івент-менеджмент» (Ахаєв Є.Ю.)

Здобувачі високо ($\bar{x}=5,5$) оцінили якість викладання дисципліни «Маркетингові комунікації в дизайн-діяльності» (Батюк А.А.). Найвищими балами (від 5 до 7) за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 50% респондентів (Рис. 3).

3. Маркетингові комунікації в дизайн-діяльності. (Батюк А.А.)

4 ответа

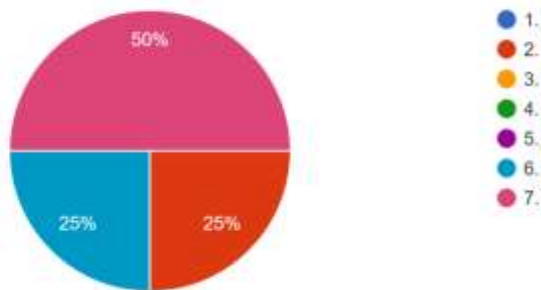

Рисунок 3 – Оцінка якості викладання: «Маркетингові комунікації в дизайн-діяльності» (Батюк А.А.)

Студенти магістратури високо ($\bar{x}=5$) оцінили якість викладання дисципліни «Методика та методологія НД» (Жернокльов К.В.). Найвищим балом за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 50% респондентів (Рис. 4).

4. Методика та методологія НД (Жернокльов К.В.)

4 ответа

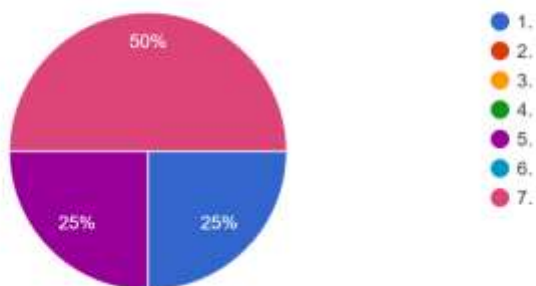

Рисунок 4 – Оцінка якості викладання: «Методика та методологія НД» (Жернокльов К.В.)

Здобувачі високо ($\bar{x}=5,25$) оцінили якість викладання дисципліни «Основи арт-педагогіки» (Єрмакова Т.С.). Найвищим балом за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 50% респондентів (Рис. 5)

5. Основи арт-педагогіки. (Єрмакова Т.С.)

4 ответа

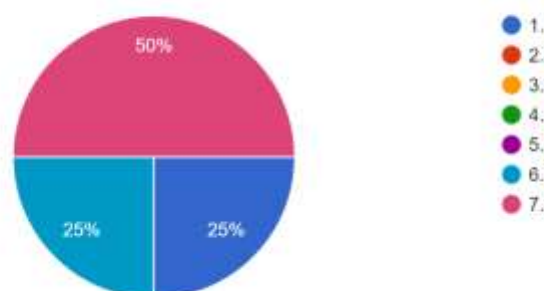

Рисунок 5 – Оцінка якості викладання: «Основи арт-педагогіки» (Єрмакова Т.С.)

Студенти магістратури високо ($\bar{x}=5,5$) оцінили якість викладання дисципліни «Рекламна аерозйомка» (Бедріна Н.С.). Найвищим балом за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 75% респондентів (Рис. 6).

6. Рекламна аерозйомка. (Бедріна Н.С.)

4 ответа

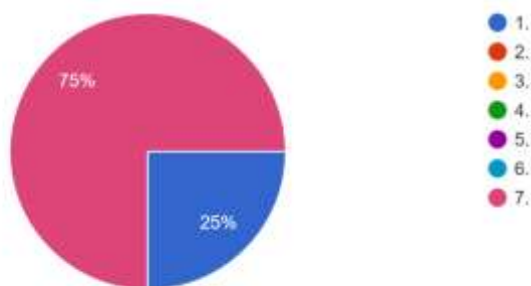

Рисунок 6 – Оцінка якості викладання: «Рекламна аерозйомка» (Бедріна Н.С.)

Здобувачі позитивно ($\bar{x}=4,75$) оцінили якість викладання дисципліни «Сучасна аудіовізуальна індустрія» (Павлова Т.В.). Найвищим балом за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 25% респондентів (Рис. 7)

7. Сучасна аудіовізуальна індустрія (Павлова Т.В.)

4 ответа

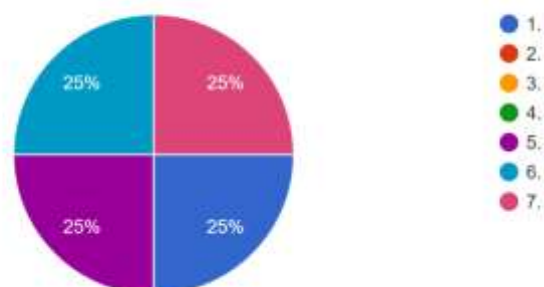

Рисунок 7 – Оцінка якості викладання: «Сучасна аудіовізуальна індустрія» (Павлова Т.В.)

Студенти високо ($\bar{x}=5$) оцінили якість викладання дисципліни «Цифрова обробка фотографічного зображення» (Пандирева Є.А.). Найвищим балом за 7-бальною шкалою якість викладання оцінили 50% респондентів (Рис. 8).

8. Цифрова обробка фотографічного зображення. (Пандирєва Є.А.)
4 ответа

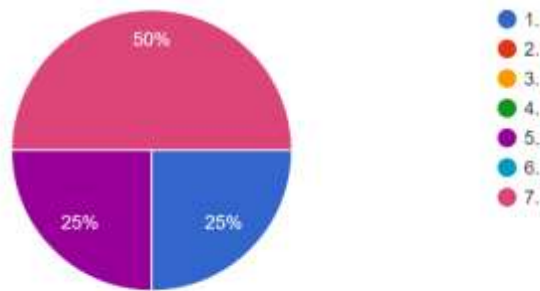

Рисунок 8 – Оцінка якості викладання: «Цифрова обробка фотографічного зображення» (Пандирєва Є.А.)

9. Якщо у вас є зауваження та побажання щодо покращення якості викладання дисциплін ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», будь ласка, в довільній формі зазначте їх»

4 відповіді

Всі студенти магістратури, які брали участь в опитуванні, відгукнулись на пропозицію висловити свої думки покращення якості викладання дисциплін ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». Нижче приведено відповіді (орфографія збережена):

- Хотілося б більш розширений формат завдань під час вивчення таких дисциплін, як «Методика і методологія...», «Цифрова обробка...» та «Сучасна аудіовізуальна індустрія», адже те, чим ми займалися було більш-менш однотипним і не потребувало використання особливих, попередньо набутих навичок. Інколи було не дуже цікаво і не дуже продуктивно.
- Все круто)
- Зауважень немає, бажаю продовжувати вдосконалення дисципліни, залишатися такими ж гнучкими до умов проведення занять, тримати таку ж саму активну комунікацію зі студентами! Дякую
- Немає

Ремарка до зауваження: «Хотілося б більш розширений формат завдань під час вивчення таких дисциплін, як «Методика і методологія...», «Цифрова обробка...» та «Сучасна аудіовізуальна індустрія», адже те, чим ми займалися було більш-менш однотипним і не потребувало використання особливих, попередньо набутих навичок. Інколи було не дуже цікаво і не дуже продуктивно» – думка 25% від загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні.

Щодо «цікаво» – дивно читати зауваження студента магістратури щодо цікавості/не цікавості навчальних завдань. «Цікаво» – оцінка суб'єктивна, а щодо «продуктивності»... Оцінити рівень продуктивності/не продуктивності неможливо, якщо невідома мета. Причому мета не викладача, який видав завдання, а студента, який це завдання виконав/не виконав. Отже зауваження щодо цікавості і продуктивності – непряме свідчення актуалізації механізмів психологічного захисту у ситуаціях неуспішності виконання завдань.

Думки 50% від загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні, зворушливі побажання:

- Все круто)
- Зауважень немає, бажаю продовжувати вдосконалення дисципліни, залишатися такими ж гнучкими до умов проведення занять, тримати таку ж саму активну комунікацію зі студентами! Дякую!

У 25% респондентів зауважень і побажань «немає».

Ці відповіді – наочні свідчення того, що студенти усвідомлюють труднощі організації навчання у складний період дії воєнного стану і виказують підтримку і повагу організаторам навчального процесу.

Студенти, які брали участь в опитуванні, високо оцінили зусилля викладачів і керівництва академії по формуванню освітнього середовища і відзначили високу якість викладання дисциплін викладачами, які забезпечують навчальний процес освітньо-професійної програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Суб'єктивні оцінки якості викладання, надані респондентами за всіма позиціями, винесеними на опитування, свідчать про високий рівень задоволеність здобувачів освітньої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, і що більше, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працевластуваних, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів у Харківській державній академії дизайну і мистецтв у складних умовах дії воєнного стану.

Актуальним при пошуку форм організація освітнього процесу, що є найбільш безпечним для його учасників є звернення до досвіду організації дистанційного навчання у закладах арт-освіти під час пандемії.

Початок відкритого воєнного нападу Росії на Україну – вододіл мирного життя, планів і надій, виклик до кожного громадянина, держави та

державної системи освіти. Життя триває, в умовах воєнного стану освітній процес було призупинено, але відновлено. Це рішення вселило у громадян нашої держави оптимізм, впевненість у нашій перемозі.

Війна — це значно складніше і більш непрогнозоване, чим всі карантинні обмеження пандемії, це величезний стрес-фактор. В ситуації невизначеності, яку дослідники пов'язують з нездатністю людини передбачити розвиток ситуації та її динаміку, саме залучення молоді до навчального процесу сприяє подоланню проблем, пов'язаних з депривацією базових потреб у спілкуванні, довірі, підтримці, отже молодь вкрай потребує позитивних емоцій, необхідних для відновлення моральних сил і психофізичного здоров'я.

26.09.2023 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості

освітньої діяльності ХДАДМ
БІЛЬДЕР

Наталя

ⁱ <https://ksada.org/4dobroch.html>

ⁱⁱ <https://ksada.org/rozklad.html>

ⁱⁱⁱ <https://ksada.org/1profspilka.html>

^{iv} <https://ksada.org/1studrada.html>

^v <https://ksada.org/1YakistOsvity.html>